

Concursul Național de Limba și Literatura Română „Mihai Eminescu”
- etapa județeană, 2004 -

Clasa a IX-a

- ♦ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- ♦ Timpul efectiv de lucru este de trei ore.

Subiectul I (50 de puncte)

Realizează un eseu de 2-4 pagini, în care să prezinți dezvoltarea a două teme, în aceeași operă literară studiată (epică, lirică sau dramatică), din literatura română.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele aspecte:

- prezentarea viziunii autorului asupra temelor din opera literară aleasă;
- prezentarea compoziției operei literare alese, cu evidențierea relației logice de asociere a celor două teme în aceeași creație;
- comentarea elementelor de structură a textului literar ales (epic, liric sau dramatic), prin care se pune în evidență dezvoltarea temelor;
- relevarea particularităților de limbaj și de expresivitate (stil, registre stilistice, procedee artistice), prin referire la textul ales;
- susținerea argumentată a unui punct de vedere despre mesajul generat de împletirea celor două teme în opera literară prezentată.

Notă ! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul lucrării este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **30 de puncte** (câte 6 puncte pentru prezentarea fiecărui aspect); pentru **redactarea** eseului, vei primi **20 de puncte** (*organizarea ideilor în scris; utilizarea limbii literare; abilități de analiză comparativă și de argumentare; originalitate în valorificarea informației și în expresie; respectarea normelor de ortografie și de punctuație; așezarea textului în pagină*).

Subiectul al II-lea (40 de puncte)

Se dă textul:

„Reporter: Indicați-ne câteva aspecte legate de începuturile dumneavoastră literare. Ce amintiri deosebite păstrați din acei ani?”

Marin Preda: *Eram corector la ziarul Timpul. Scrisesem o schiță intitulată **Salcâmul**. Într-o dimineață de iunie, tatăl meu s-a apucat să taie cel mai falnic salcâm din grădina noastră. Acoperea cerul. Acest salcâm era chiar copilăria mea. Tata era crunt și întunecat. Nu numai eu, dar nici restul familiei și nici vecinii n-au înțeles ce l-a împins să facă acest lucru. Și nici n-a răspuns la întrebările noastre nedumerite. Această enigmă a copilăriei am exprimat-o, fără s-o dezvălui, în schița mea, care a apărut în pagina a doua a ziarului. Astfel am devenit scriitor. Era în anul 1942, era război, dar eu aveam douăzeci de ani și trăiam bucuria de lumină și speranță a debutului.”*

(interviu cu Marin Preda, de Petru Cârdu, inclus în vol. **Marin Preda - Creație și morală**)

Scrie, pe foaia de concurs, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe:

1. Precizează tema dialogului citat (fragment de interviu) și, respectiv, tema schiței **Salcâmul**, așa cum rezultă din mărturisirea autorului. **4 puncte**
2. Prezintă (precizează și exemplifică) trei particularități ale situației de comunicare dialogată, existente în textul dat. **9 puncte**
3. Explică, în aproximativ 10 rânduri, în ce constă relația dintre realitate și ficțiune în schița **Salcâmul**, potrivit mărturisirilor scriitorului. **7 puncte**
4. Realizează o listă cu 5 întrebări despre opera sau despre activitatea creatoare/ literară a scriitorului preferat, pe care ai dori să i le adresezi într-un interviu imaginar. Vei avea în vedere: adecvarea întrebărilor la opera sau la activitatea creatoare a scriitorului, originalitatea sau relevanța întrebărilor, ordonarea lor logică. **10 puncte**

Notă ! Pentru redactare, vei primi **10 puncte**.

Concursul Național de Limba și Literatura Română „Mihai Eminescu”
- etapa județeană, 2004 -

Clasa a X-a

- ♦ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- ♦ Timpul efectiv de lucru este de trei ore.

Subiectul I (50 de puncte)

Realizează un eseu de 2-4 pagini, în care să argumentezi opinia lui G. Călinescu despre personajele „himerice, animale” (ajutoare, donatori) din basmul românesc, în relația lor cu eroul și cu acțiunea: „*Basmul e un gen vast [...]. Caracteristica lui este că eroii nu sunt numai oameni, ci și anume ființe himerice, animale... Ființele neomenești din basm au psihologia lor misterioasă. Ele comunică cu omul, dar nu sunt oameni. Când dintr-o narațiune lipsesc acești eroi himerici, n-avem de-a face cu basmul.*” (**Estetica basmului**), prin referire la cel puțin un basm cult.

În elaborarea eseului, vei respecta structura textului argumentativ: *ipoteza* (examinarea atentă a afirmației puse în discuție, pentru enunțarea clară a problemicii și pentru exprimarea propriei opinii), enunțarea și susținerea a patru *argumente* (*pro și/ sau contra*), *concluzia* (întărirea ipotezei, prin reluarea sa în mod nuanțat).

Notă ! Pentru **conținutul** eseului, vei primi **30 de puncte**; pentru **redactarea** eseului, vei primi **20 de puncte** (*organizarea ideilor în scris; utilizarea limbii literare; abilitățile de analiză și de argumentare; originalitate în valorificarea informației și în expresie; respectarea normelor de ortografie și de punctuație; așezarea textului în pagină*). Numărul de pagini recomandat este orientativ.

Subiectul al II-lea (40 de puncte)

Se dă textul:

„— *Știți – spuse comandantul Acioabăniței, schimbând vorba – felul cum stăm noi doi aici pe bancă îmi evocă, dacă pot să mă exprim așa, o pagină din adolescență.*

— *Bineînțeles că puteți să vă exprimați așa – spuse tânăra mediocră. Este chiar indicat să vă exprimați într-un chip cât mai ales. Ați putea intra în cercul nostru de exprimare aleasă.*

— *Aveți așa ceva? – întrebă, plăcut surprins, Acioabăniței.*

— *Bineînțeles. Avem o grămadă de cercuri: de filatelie, de lăcătușerie, de columbofilie, de zootehnie, de îmbunătățiri funciare, de boilere... mă rog, fiecare pe specificul său. Practic, nu e domeniu fără câteva cercuri. Printre ele, și cercul de exprimare aleasă.*

— *Interesant – spuse comandantul Acioabăniței. Mi-ar plăcea să acționez într-un asemenea cerc. Pentru că tocmai asta voiam să evoc, eu în adolescență, chiar și în tinerețe, n-am avut, vă rog să mă credeți pe cuvânt, timp fizic să învăț să mă exprim ales. Eu unul mai mult cu motorul în patru timpi, cu cilindrii, apoi mai târziu cu graficele, cu efectul Coandă, mă-nțelegeți, nu?*

— *Într-o oarecare măsură, nu-mi sunt total străine problemele dumneavoastră – răspunse tânăra mediocră.*

— *Ați activat și dumneavoastră în cercul suspomenit? – spuse Acioabăniței. Deoarece văd că vă exprimați într-un fel care nu lasă de dorit.*

— *La cercul de exprimare aleasă au fost locuri puține și nu am putut să mă-nscriu – răspunse tânăra. Sunt în schimb membră titulară în cercul de exprimare corectă. De pildă – luă ea un aer șăgalnic – știți cum se scrie „Datu-mi-o-ai”?*

Comandantul Acioabăniței se gândi câteva clipe.

— *Sunteți foarte ironică – răspunse el surâzând cu tristețe. [...]*

(Ioan Groșan, Episodul 14 - **Probleme gramaticale**, în vol. **Planeta mediocrilor**)

Scrie, pe foaia de concurs, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe:

- Precizează tema discuției dintre cele două personaje. **4 puncte**
- Comentează limbajul personajelor, punând în evidență hipercorectitudinea. **10 puncte**
- Deși fragmentul citat face parte dintr-un text S.F., „**Planeta mediocrilor**” poate avea și sens alegoric. Menționează două trăsături ale oricărei lumi în care discuția de mai sus poate avea loc, motivându-ți alegerea pe baza textului. **8 puncte**
- Prezintă părerea personajelor despre diferența dintre *cercul de exprimare aleasă* și *cercul de exprimare corectă*, respectiv, opinia ta despre această diferență. **8 puncte**

Notă ! Pentru pentru redactare, vei primi **10 puncte**.

Concursul Național de Limba și Literatura Română „Mihai Eminescu”
- etapa județeană, 2004 -

Clasa a XI-a

- ◆ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- ◆ Timpul efectiv de lucru este de trei ore.

Subiectul I (50 de puncte)

Scrive un eseu (sinteză) de 4-5 pagini, în care să prezinți rolul/ importanța conflictului în opera dramatică, prin referire la două specii literare.

Notă! Exemplificările se vor realiza pe baza uneia sau a mai multor opere literare corespunzătoare celor două specii dramatice alese.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele aspecte:

- prezentarea conceptului și a tipurilor de conflict din speciile și din textele dramatice alese;
- rolul conflictului în construcția și în evoluția subiectului dramatic;
- raportarea personajelor la conflictul dramatic;
- modalități de rezolvare a conflictului dramatic;
- categorii estetice raportate la natura conflictului în speciile dramatice alese.

Notă ! Pentru **conținutul** eseului, vei primi **30 de puncte**; pentru **redactarea** eseului, vei primi **20 de puncte** (organizarea ideilor în scris; utilizarea limbii literare; abilități de analiză și de argumentare; originalitate în valorificarea informației și în expresie; respectarea normelor de ortografie și de punctuație; așezarea textului în pagină).

Subiectul al II-lea (40 de puncte)

Realizează un eseu de 2-3 pagini, în care să-ți exprimi opinia despre originalitatea viziunii poetice de factură romantică, în creația eminesciană **Răsai asupra mea**.

„Răsai asupra mea, lumină lină
Ca-n visul meu ceresc d-odinioară:
O, maică sfântă, pururea fecioară,
În noaptea gândurilor mele vină.

Speranța mea tu n-o lăsa să moară
Deși al meu e un noian de vină;
Privirea ta de milă caldă, plină,
Îndurătoare-asupra mea coboară.

Străin de toți, pierdut în suferință
Adâncă a nimicniciei mele,
Eu nu mai cred nimic și n-am tărie.

Dă-mi tinerețea mea, redă-mi credința
Și reapari din cerul tău de stele:
Ca să te-ador de-acum pe veci, Marie!”

(Mihai Eminescu, **Răsai asupra mea**)

În elaborarea eseului, vei avea în vedere:

- respectarea structurii textului argumentativ: *ipoteza* (examinarea temei puse în discuție, pentru enunțarea clară a problemicii și pentru exprimarea propriei opinii), enunțarea și susținerea a patru argumente *pro* și/ sau *contra*, *concluzia* (întărirea ipotezei, prin reluarea sa în mod nuanțat);
- utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei opinii.

Notă ! Pentru **conținutul** eseului, vei primi **25 de puncte**; pentru **redactarea** eseului, vei primi **15 puncte**.

Concursul Național de Limba și Literatura Română „Mihai Eminescu”
- etapa județeană, 2004 -

Clasa a XII-a

- ◆ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- ◆ Timpul efectiv de lucru este de trei ore.

Subiectul I (50 de puncte)

Exprimă-ți opinia, într-un eseu argumentativ de 3-5 pagini, despre raportul dintre realitate și ficțiune artistică în roman, pornind de la afirmația scriitorului Mario Vargas Llosa (**Scrisori către un tânăr romancier**): „Ficțiunea este o minciună care tăinuiește un adevăr adânc; ea e viața care n-a fost, cea pe care bărbații și femeile unei epoci date au vrut și n-au putut s-o aibă, așa că au fost nevoiți s-o inventeze”.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere:

- respectarea structurii textului argumentativ: *ipoteza* (examinarea atentă a afirmației puse în discuție, pentru enunțarea clară a problemicii și pentru exprimarea propriei opinii), enunțarea a patru argumente *pro și/ sau contra* și susținerea lor prin referire la un roman tradițional și la un roman modern, *concluzia* (întărirea ipotezei, prin reluarea sa în mod nuanțat);
- utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei opinii.

Notă ! Pentru **conținutul** eseului, vei primi **30 de puncte**; pentru **redactarea** eseului, vei primi **20 de puncte** (organizarea ideilor în scris; utilizarea limbii literare; abilități de analiză și de argumentare; originalitate în valorificarea informației și în expresie; respectarea normelor de ortografie și de punctuație; așezarea textului în pagină).

Subiectul al II-lea (40 de puncte)

Se dă textul:

„Eu aici sunt un june. O balenă într-un estuar de liniște.
Un superstar –
un cruciat al ideii sfinte de Coca-Cola. Și de Blue-Jeans.
Un misionar al spațiilor verzi, democratice.
Un obiectiv survolabil...
Un individ/ adică nimic. O zecimală în cifra ta de afaceri.
Unul căruia i se recomandă întoarcerea la natură.
Și motociclismul/ autostopul –
și budismul Zen. Adică nimic...
Sunt și eu june.
Hei fraților, - uitați-vă și la mine!...”

(Traian T. Coșovei, **Sunt și eu un june**)

- Realizează un eseu, de 1-2 pagini, în care să evidențiezi caracteristicile postmodernismului în poezia de mai sus. **20 de puncte**
- Realizează un eseu liber, de o pagină (30 de rânduri), cu titlul *Condiția tânărului în societatea contemporană*, pornind de la sugestiile din textul poetic dat. **20 de puncte**

Notă! Vei primi punctaje diferite pentru **conținutul** și pentru **redactarea** celor două eseuri.